

TISKOVÁ ZPRÁVA

Opava, 12.2.2026

Podnikání po čtyřicítce je stabilní motor české ekonomiky. Výzkum vyvrací mýty o rizikovosti „druhé kariéry“

Podnikání ve věku 40+ není nouzovým řešením ani riskantním experimentem. Naopak – podle aktuálních výzkumných zjištění představuje jeden z nejstabilnějších segmentů české ekonomiky. Vyplývá to z projektu „Podnikání jako druhá kariéra neboli podnikání 2.0“, na němž spolupracují Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné Slezská univerzita v Opavě a Vysoká škola ekonomická v Praze. Projekt podpořila Technologická agentura České republiky.

Rozsáhlá analýza dat z let 2010–2023, která zahrnovala 178 388 osob zakládajících podnik ve věku nad 40 let, ukazuje mimořádnou odolnost této skupiny. Více než devadesát procent podnikatelů pokračuje v činnosti i po dvou letech od založení, téměř devět z deseti funguje i po pěti letech a po čtrnácti letech zůstává aktivních bezmála dvě třetiny zakladatelů. Tato čísla výrazně kontrastují s běžným obrazem startupového prostředí a vyvracejí stereotyp, že podnikání ve vyšším věku je nadměrně rizikové. Zkušenosti, profesní kapitál a síť kontaktů se naopak ukazují jako stabilizační prvek nejen pro jednotlivce, ale i pro celé regionální ekonomiky.

Detailní statistická analýza identifikovala faktory, které ovlivňují dlouhodobou udržitelnost podnikání. Pravděpodobnost ukončení činnosti mírně roste s vyšším věkem při založení firmy a je statisticky vyšší u žen, což poukazuje na přetrvávající strukturální bariéry. Významným ochranným faktorem je vzdělání – nejnižší riziko vykazují vysokoškolsky vzdělaní podnikatelé působící v expertních a technických službách. Výzkum zároveň odhalil výrazné regionální rozdíly, přičemž vyšší míra ohrožení se objevuje v hospodářsky strukturálně postižených krajích. To potvrzuje potřebu cílených a regionálně diferencovaných opatření.

Primární šetření mezi aktivními podnikateli ukazuje, že do podnikání vstupují převážně kvalifikovaní experti a manažeři. Jejich motivací není ekonomická nouze, ale snaha o větší autonomii, časovou flexibilitu a smysluplnou práci. Respondenti deklarují vysokou pracovní i životní spokojenost a dobrou finanční situaci. Druhá kariéra se tak jeví jako vědomá a úspěšná životní volba. Určité riziko představuje segment tzv. závislé samostatné výdělečné činnosti, kde je míra spokojenosti výrazně nižší. I proto výzkumníci upozorňují na nutnost rozlišovat mezi svobodným podnikáním a podnikáním vynuceným okolnostmi.

Cílem projektu je vytvořit koncepci podpory začínajících podnikatelů ve věkové kategorii 40+, která bude sloužit inovačním centrům a veřejným institucím při tvorbě strategií a

akčních plánů. Doporučení směřují k systematickému monitorování této skupiny v národních statistikách, k rozvoji specializovaných poradenských programů zaměřených například na využití umělé inteligence a možnosti škálování podnikání, k vytvoření finančních nástrojů reflektujících rodinné závazky této generace i k zavedení opatření zohledňujících pečovatelské povinnosti tzv. sendvičové generace.

Výzkum tak potvrzuje, že generace 40+ nepředstavuje pouze zkušenou pracovní sílu, ale i strategický zdroj inovací a stability. Pokud bude její potenciál systematicky podporován, může se stát jedním z klíčových pilířů dlouhodobé konkurenceschopnosti české ekonomiky.

Ing. Romana Císařová
Tisková mluvčí SU

Kontakt pro média:

Oddělení komunikace Slezské univerzity v Opavě
romana.cisarova@slu.cz | +420 733 677 594

www.slu.cz